

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВНУТРІШНІМ СЕРЕДОВИЩЕМ ПІДПРИЄМСТВА

Сазонова А.О.

Нікітіна Т.А.

Національний університет харчових технологій

Актуальність дослідження внутрішнього середовища підприємства зумовлена тим, що організація, як відкрита система, функціонує і розвивається завдяки наявності в ній певних елементів, які дають можливість своєчасно і адекватно реагувати на сигнали зовнішнього оточення. Ці елементи і складають її внутрішнє середовище. Чим краще розвивається внутрішнє середовище підприємства, тим більших результатів можна очікувати в кінцевому результаті.

Внутрішнє середовище організації формується під впливом різних факторів. З одного боку – це особливості ринку, вимогам якого внутрішнє середовище повинно відповідати. З іншого боку – це розміри організації. Великі підприємства із тисячами працівників вимагають зовсім іншого управління, ніж підприємства малого бізнесу.

Внутрішнє середовище підприємства або мікросередовище організації містить п'ять складових: цілі, структуру, завдання, технологію та персонал організації, тобто те, що характеризує виробничий цикл і потребує уваги керівництва. Без врахування якісного та кількісного стану елементів внутрішнього середовища не можна говорити про створення конкурентоздатного і довготривалого підприємства в ринкових умовах.

Проектує процес перетворення ресурсів у готовий продукт і забезпечує його функціонування система менеджменту, яка орієнтується у своїй роботі на такі ключові задачі:

- визначення цілей організації;

- формування під обрані цілі організаційної структури, що уможливить ефективну взаємодію всіх членів організації згідно тих функцій, які вони виконуватимуть, забезпечуючи досягнення цілей;

- залучення у процес перетворення тієї технології, яка гарантуватиме оптимальне співвідношення витрат ресурсів і результату;

- підбір персоналу і формування для нього дієвих мотиваційних преференцій, які б поєднували прагнення людей досягати власних цілей з необхідністю працювати з належною віддачею задля досягнення мети організації.

Незалежно від сфери діяльності, складу і структури зовнішнього середовища, ці задачі є обов'язковими для керуючої системи будь-якої організації. Отже, при їх вирішенні і формується її внутрішнє середовище, основними елементами якого є:

- цілі організації;
- організаційна структура;
- система технологій;
- кадровий склад і організаційна культура.

Для підвищення ефективності управління підприємствами потрібно:

1. Визначення цілей (завдань). Під час процесу планування керівництво підприємства розробляє цілі і доводить їх до відома працівників підприємства. Згуртування колективу підприємства, визначення кінцевої мети діяльності. Координація зусиль у визначеному напрямку (напрямах). Рентабельність (прибутковість) і продуктивність праці;

2. Покращення структури організації. Спеціалізований розподіл праці та контролювання. Покращення функціонування складових частин структури підприємства. Підвищення продуктивності праці, можливість контролю виконання посадових обов'язків;

3. Технологічні нововведення. Заміна старої технології на нову, навчання персоналу згідно нової технології.

Отже, позиції управління всередині організації в основному визначаються тим призначенням і тією роллю, які закликає реалізувати дана організація. У внутрішньо організаційному житті управління виграє роль координаційного початку, який формує та приводить у рух ресурси організації для досягнення нею своїх цілей. Менеджмент формує та змінює, коли це необхідно, внутрішнє середовище організації, яке представляє собою органічне поєднання таких складових, як структура, кадри, організаційна культура, та здійснює управління функціональними процесами, що проходять в організації.

Структура організації відображає складене в організації виділення окремих підрозділів, зв'язки між цими підрозділами та об'єднання їх в єдине ціле. Вихідним в побудові структури є проектування роботи (тобто прийняття системи автономних робіт, конвеєрної, модульної чи бригадирської форми роботи). Від проектування роботи багато залежить у внутрішньому житті організації, тому менеджмент повинен приділяти цьому дуже велику увагу та періодично проводити перегляд з проектованої системи робіт. Наступним кроком у формуванні структури організації є виділення структурних підрозділів, які ієрархічно пов'язані між собою та знаходяться у постійній виробничій взаємодії. Менеджмент повинен визначити організаційні розміри структурних підрозділів, їх права та обов'язки, систему взаємодій та інформаційні зв'язки з іншими підрозділами, повинен поставити перед ними задачі та наділити необхідними ресурсами. Від уміння вирішити усі ці питання дуже сильно залежить успіх функціонування організації.